

Mødet den 17de April 1902.

I Borgmesterens Fraværelse paa en Rejse ledede Etatsraad *Meyer* Forhandlingerne i Henhold til Amtets Konstitution af 14de d. M.

268 — 1899. Efter at Byraadet i Mødet den 31te Januar f. A., som refereret under Sag Nr. 68 — 1901 (Se Forh. 1901, Side 58) havde besluttet at erhverve Legatlodden Matr.-Nr. 59 for Kommunen og derefter som Ejer af denne Lod og nogle Arealer langs Trøjborgvej at tage Del i Udgifterne ved Kloakanlægget i denne Vej (se Forhdl. 1901, S. 199, Sag Nr. 405 — 1900), havde man under 12te November f. A. fra de i Anlægget interesserede private Lodsejere modtaget følgende Skrivelse:

»Undertegnede Lodsejere, som have til Hensigt at udstykke de os tilhørende Arealer ved Trøjborgvej, Randers Landevej og Brendstrupvej til Bebyggelse, have tidligere forespurgt det højtærede Byraad om, hvor vidt Kommunen maatte være villig til at slutte sig til os for at tilvejebringe en Vandafledning for sine ved nævnte Veje liggende Grunde, og vi have nu faaet Meddelelse om, at det er Raadets Ønske at ville afvande Matr.-Nr. 59 (tidligere Villadsens Legat) og et Areal langs med og Syd for Trøjborgvej af 50 Alens Dybde.

Vi have ved Hr. Stadsingeniør *Jørgensen* ladet udarbejde en foreløbig Plan og Overslag til det for Afvandingen fornødne Kloakanlæg, som omfatter Lægningen af en Hovedkloak i Saltens Bæk, Trøjborgvej, Randers Landevej og Brendstrupvej, og Udgifterne ere anslaaede til 84,400 Kr. (ca. 4½ Øre for hver □-Alen, som skal afvandes); dog vil Summen først kunne opgives nøjagtig, naar de detaillerede Planer paa Grundlag af de af os nedenfor angivne Arealer kunne udarbejdes; men Afvigelsen fra den ovennævnte Sum vil dog sikkert blive ubetydelig.

Kloakerne blive anlagte saaledes, at de ved en Forlængelse ud i Havet eventuelt senere kunne benyttes til Afløb fra Vandklosetter.

Vi tillade os nu at anmode det højtærede Byraad om, at det vil tage Sagen i sin Haand og lade de fornødne Detailplaner udarbejde samt lade Arbejdet udbyde og udføre hurtigst muligt.

Vi forpligter os til paa Rekvisition at indbetale til Kæmnerkassen de fornødne Beløb til Arbejdets Udførelse, efterhaanden som det skrider frem, og at betale det os af Byraadet ved den endelige Opgørelse paalignede Beløb, saa at Kommunen altsaa kun vil komme til at udrede, hvad der paahviler den som Lodsejer.

Paa den anden Side betragte vi det som en Selvfølge, at kun vi Lodsejere, som yde Bidrag til Kloaken, faa Ret til at benytte den, dog kun for Arealer af den nedenfor angivne Størrelse, og udbede vi os Byraadets Tilsagn i saa Henseende.

Vi vedlægger de for Kloakanlægget udarbejdede foreløbige Planer, og tilade os at imødesee det højtærede Byraads Svar, som bedes sendt til medundertegnede Overretssagfører *Fr. Bayer*.

De Arealer, som ønskes afvandede, ere følgende:

Ejernes Navne.	Matr.-Nr.	Areal Td. Ld.
Hospitalsforstander C. Thomsen . . .	70	10,64
Herredsfoged Thorup, Villa »Fairhill«		0,86
Købmand Emanuel Møller, Villa »Høj- lund«		1,70
Fabrikant J. S. Lottrup	56	16,4
Kommunen (Villadsens Legatjord)..	59	9,3
Do. (langs Trøjborgvej) . . .		8,6
Arbejdernes Forbrugsforening	53	6,3
Købmand Emanuel Møller	83—84	11,7

Ejernes Navne.	Matr.-Nr.	Areal Td. Ld.
Aarhus Hospital	90	9,7
Byggeselskabet »Kathrinebjerg« og Købmand V. Brabrand	95, 77 b, 66	24,7
Oliemøller Bang	106	4,2
Sagfører Leitner	69—115	5,4
Direktør J. C. Dyhr	76, 55, 64, 103	12,5

Denne Skrivelse forelaa i Mødet den 23de Januar med følgende Indstilling fra Brolægningsudvalget af 13de s. M.:

»Som det af foranstaaende Skrivelse vil ses, forpligte samtlige ved Trøjborgvejen beliggende Grundejere, som ville deltage i Anlægget af en Kloak i denne Vej gennem Saltens Bæk ud til Havet, sig til, hver efter det Areals Størrelse, som han ønsker afvandet, at afholde de til Sagens Gennemførelse nødvendige Omkostninger, som efter medfølgende foreløbige Overslag ville beløbe sig til noget over 600 Kr. pr. Td. Land.

Som det af Overslaget vil ses, skulle Skovvangsselskabet og flere deltage i Overdækningen af Saltens Bæk med højst 6000 Kr., hvorfor haves Sikkerhed dels ved Depositum (3300 Kr. i Privatbanken) dels ved vedlagte Erklæring fra Hr. Fabrikant *Viggo Ormslev*. Den pekuniære Side af Sagen maa saaledes anses for ordnet, naar Kommunen ved Deposita eller paa anden Vis faar betryggende Sikkerhed af alle Underskrivere af Andragendet for de respektive Beløb, hvorom Byraadet maa tage nærmere Bestemmelse. Naar denue Side af Sagen er ordnet paa fyldestgørende Maade, kan Udvalget anbefale, at Arbejdet ved Kommunens Foranstaltning udføres snarest muligt, idet man anser det for givet, at Kommunen vil deltage med sin Part i Omkostningerne.

Udvalget skal ligeledes anbefale, at der tages Bestemmelse om, at kun de Lodsejere, som yde Bidrag

til Kloaken, faa Ret til at benytte den, og disse kun i Forhold til de Arealer, for hvis Afvanding de have betalt.«

Efter en foreløbig Behandling blev Sagen tilbagesendt Udvalget til nærmere Undersøgelse og Erklæring med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor vidt de 3 Villaparceller langs Saltens Bæk Øst for Grenaa Landevej vilde kunne faa Tilslutning til Kloaken mod eller uden Bidrag til samme, samt om, hvor vidt Kloaken var tænkt indrettet saaledes, at Indførelse af Vandklosetter i det paagældende Kvarter var mulig.

Fra Udvalget var nu modtaget følgende af Stadsingeniøren afgivne Erklæring:

»Efter det ærede Udvalgs Anmodning skal jeg fremkomme med følgende Bemærkninger vedrørende Kloakanlægget i Saltens Bæk, Trøjborgvej m. m.

1. Det er ikke paaregnet, at Villaejerne langs Saltens Bæk skulle bidrage til Kloakanlægget, skønt de vel nok maa siges at være juridisk forpligtede dertil. Det vil imidlertid saa godt som ingen Indflydelse faa paa Kloakens Størrelse, om disse faa og smaa Villagrunde medtages eller ikke, og Andragerne, der nu ønske Kloakarbejdet udført, have ikke stillet Fordring om, at Villaejerne langs Saltens Bæk skulle deltage i Udgifterne.

2. De af Andragerne foreslaaede Kloaker ville blive byggede saaledes, at de kunne bruges med Vandklosetter; men Kloaken er ikke tænkt ført ud i Havet. Vandklosetter ville altsaa først kunne tillades, naar Kloaken er ført tilstrækkelig langt ud. Medens Kloakanlægget, saaledes som det er foreslaaet af Andragerne (og iberegnet Skovvangsselskabets Bidrag)

vil koste.....ca. 90,000 Kr.,
saa vil Kloaken, naar den skal føres 800

Fod ud i Søen, koste.....ca. 112,000 —

For Oversigts Skyld har jeg udarbejdet vedheftede

Kalke (Forslag 1), paa hvilken er angivet de Arealer, som ville blive afvandede efter Andragernes Forslag. Paa Kalken er tillige anført Størrelsen af de projekterede Kloaker, hvilke ere bestemte til at skulle kunne bortføre

3 Kubikfod	Spildevand	pr. Minut	pr. Td. Land
og 100	—	Regnvand	—
i alt 103 Kubikfod	Vand	pr. Minut	pr. Td. Land.

Paa vedheftede Forslag 2 er angivet de Arealer, hvis Vand naturlig skulde afledes gennem Kloaken i Trøjborgvej, men kun de paa Forslag 1 angivne Arealer have tegnet sig for Kloakbidrag. Altsaa over Halvdelen af de Grundejere, hvis Areal naturlig afvandes gennem Trøjborgvej, ere — uagtet indtrængende Opfordringer — ikke gaaede med til Kloakanlægget, og den af Andragerne fremsendte Kloakplan indeholder derfor kun Kloaker, som kunne optage Vandet fra det paa Forslag 1 angivne Areal, naar dette er fuldt bygget.

Da det fremsendte Kloakforslag er fuldt tilstrækkeligt for Andragerne, ses det ikke, at man ret vel vil kunne nægte Planen Approbation under de foreliggende Forhold.

Paa den anden Side maa det selvfølgelig *meget* beklages, at det ikke er lykkedes at faa samtlige interesserede Grundejere med til at deltage i Kloakanlægget, saa at dette kunde blive tilstrækkelig stort til at optage Vandet fra det paa Forslag 2 angivne Areal.

Men da det vil være til megen Géne for Kommunen, naar der en Gang ad Aare skal lægges en Kloak gennem Trøjborgvej fra de Arealer som nu ikke gaa med til Kloakanlægget, kunde der maaske være nogen Anledning for Kommunen til at træde hjælpende til, saa at Kloak nu kunde lægges af saadan Størrelse, at hele det paa Forslag 2 angivne Areal senere kunde

afvandes. Dog bør Kloaken ikke nu lægges længere op, end det for Tiden er nødvendigt. Selvfølgelig maa Kommunen senere have Godtgørelse for sit Udlæg.

Paa Forslag 2 er Størrelsen af de for hele Terænets Afvanding fornødne Kloaker angivet; de blive selvfølgelig større end de paa Forslag 1 angivne.

Udgiften ved det paa Forslag 2 angivne Kloakanlæg vil bliveca. 127,500 Kr. (heri indbefattet Skovvangsselskabets Bidrag), under Forudsætning af, at Kloaken kun føres til Strandkanten. Skal Ledningen føres ca. 800 Fod ud i Søen, bliver den samlede Udgift.....ca. 162,500 Kr.

Ved Forslag 1 afvandes 122 Tdr. Land.

» — 2 — 300 —

Det bliver saaledes et Areal af ca. 178 Tdr. Land, hvis Afløbsforhold ikke ordnes efter Andragernes Plan (Forslag 1), og for at faa Forslag 2 realiseret skal der tilskydes ca. $162,500 \text{ Kr.} \div 112,000 \text{ Kr.} = 50,500 \text{ Kr.}$, hvis Kloakerne skulle føres ud i Søen og ca. $127,500 \text{ Kr.} \div 90,000 \text{ Kr.} = 37,500 \text{ Kr.}$, hvis man ikke vil have Ledningerne førte ud i Søen.

3. Angaaende den Sikkerhed, som det vil være nødvendigt at fordre af Andragerne, da bør disse indgaa paa, at de fortabe deres Ret til at benytte Kloaken — altsaa til at bebygge deres Grunde — saafremt de ikke betale deres Bidrag rettidigt og efter Byraadets Paaligning, og Andragerne maa tillige indgaa paa at betale Forskud ind, naar det forlanges.

Indgaa Andragerne herpaa, kan der næppe være nogen Risiko for Kommunen ved at tage Sagen i sin Haand, da alle Andragerne saa vidt vides ere velstillede Folk.«

bilagt med en Udskrift af Udvalgets Forhandlingsprotokol saalydende:

»Fredag den 4de April holdt Udvalget Møde. — Til Stede vare d'Hrr. *Jensen, Pedersen og Stadsingeniøren.*

Til Mødet vare indbudte Underskriverne af Andragendet af 12te November 1901 angaaende Anlægget af en Kloak gennem Trøjborgvej, nemlig:

Overretssagfører *Bayer* for Byggeselskabet »Kathrinebjerg«,

Oliemøller *Bang*,

Direktør *Dyhr*,

Herredsfoged *Thorup*,

Grosserer *V. Brabrand*,

Fabrikant *Lottrup* og

Forretningsfører *Jakob Jensen* for Arbejdernes Forbrugsforening.

Fraværende vare:

Hospitalsforstander *Thomsen*,

Sagfører *Leitner*,

Grosserer *Emanuel Møller*.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om at føre Kloaken ud i Søen stillede de mødte sig afventende, idet de ikke ønskede Ledningen i Søen lagt nu.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Sikkerhed erklærede Lodsejerne sig villige til paa Anfordring at indbetale hver for sig en Kvotadel af de paa hver enkelt Lod faldende Beløb efter Byraadets Bestemmelse samt villige til at underskrive en Erklæring om, at Retten til Bebyggelse fortæbes, saafremt de af Byraadet rekvi-
rerede Forskud ikke indbetales paa Anfordring.

Skulde Byraadet ønske at lægge Kloaken større end nødvendigt til Afvanding af de tegnede Arealer og staa i Forskud for den derved fremkomne Merudgift, staa Andragerne ligefuldt ved deres tegnede Bidrag i Henhold til Stadsingeniørens Overslag (84,400 Kr.), dog saaledes, at hvis Arbejdet skulde komme til at koste mere eller mindre, forøges eller formindskes Beløbet forholdsvis.

(Underskrevet af ovennævnte.)

Senere tiltraadt af:

C. Thomsen.

Leitner.

Emanuel Møller.»

Herefter vedtog Byraadet at tiltræde Indstillingen af 13de Januar (altsaa kun omfattende det i Stadsingeniørens Forslag 1 omhandlede Areal) under Forudsætning af, at de ovenfor nævnte 3 Villaparceller uden Udgift fik Afløb til Kloaken.

(Se Forhdl. 1900, S. 81 og 268, Sag Nr. 353 — 1900).

457 — 1899. Da man i Anledning af en Begæring om Udfærdigelse af Skøde paa en Parcel af det til Konsortiet *Mads Rasmussen* m. fl. solgte Areal ved Ny Munkegade (se Forhdl. 1899, S. 398) var bleven opmærksom paa, at Køberen ikke havde iagttaget Bestemmelsen i Købekontrakten om, at der paa Arealet ikke maatte opføres nogen Bygning med kortere Façade end 15 Alen i Gadelinien, blev det i Mødet den 28de November f. A. overdraget Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse nærmere at undersøge Sagen og fremkomme med Forslag om, hvad der fra Kommunens Side burde foretages i Anledning af det foreliggende og mulig andre Tilfælde af Kontraktens Misligholdelse.

Fra Udvalget forelaa nu Indberetning om, at 12 Parceller foruden den ovennævnte var bebyggede i Strid med Købekontraktens Vilkaar, idet Façadelængden var under 15 Alen, eller der var indrettet 2 Lejligheder i hver Etage med samlet Façade af under 26 Alen. Udvalget foreslog, at man søgte Sagen afgjort paa den Maade, at der af hver Ejendom erlagdes som Bøde for de stedfundne Overtrædelser et Beløb af 100 Kr. til de Fattiges Kasse i Frue Sogn.

Byraadet tiltraadte dette Forslag dog med den Ændring, at Beløbene skulde fordeles mellem de tre Fattiggasser efter Folketal og med Tilføjende, at Byraadet ønskede, at Pengene fortrinsvis anvendtes til tuberkuløse Patienters Anbringelse paa Helbredelsesanstalter.

(Se Mødet den 4de December, Sag Nr. 137 — 1902).

390 — 1900. Fra Aarhus Slagterforening var der modtaget et fornyet Andragende om Genindførelse af den tidligere Ordning, hvorefter Kreaturer, bestemte til Slagtning

kunde indsættes Dagen forud i Slagtehuset uden Fodringsafgift for de første 24 Timer, idet det gjordes gældende, at Kødet tabte i Kvalitet, naar Dyrene blev fodrede i det sidste Døgn før Slagtningen.

Overensstemmende med Udvalgets Indstilling vedtog Byraadet ikke at bevilge det ansøgte, men derimod at nedsætte Fodringsafgiften for Lam og Fedekalve fra henholdsvis 25 og 50 Øre til 10 og 25 Øre.

348 — 1901. I Anledning af Forbudet i den ny Sundhedsvedtægts § 24 mod, at Renovationsvogne, naar de ikke ere i Brug, henstilles paa Steder, der ere mindre end 100 Alen fjærnede fra Bolig eller offentlig Vej, havde Natrenovationsentreprenørerne andraget Byraadet om af Kommunen at faa anvist Stadepladser for deres Vogne Nord og Syd for Byen.

Fra Markudvalget og Marselisborgudvalget, hvem Andragendet havde været sendt til Erklæring, forelaa nu Indstillinger om, at man, da der ikke Nord for Byen fandtes nogen Kommunen tilhørende Plads, der egnede sig for det omhandlede Øjemed, lejede et ca. 1 Td. Land stort Areal af »Højvangs« Jorder i Nærheden af Randers Landevej, paa hvilket Entreprenørerne imod hver især at erlægge en aarlig Afgift af 25 Kr. til Kommunen skulde kunne henstille deres Vogne. Ifølge en foreløbig Overenskomst med Ejeren af »Højvang« var denne villig til at overlade Kommunen det nævnte Areal med Indkørsel fra Landevejen uopsigeligt i 10 Aar imod en Lejeafgift af 150 Kr. om Aaret og en Erstatning én Gang for alle af 500 Kr.

Med Hensyn til Forholdene Syd for Byen foresloges det at bibeholde den hidtidige Ordning, hvorefter Entreprenøren af Forpagteren paa Marselisborg fik anvist Stadeplads paa Marken Syd for Magdalenemøllen imod at yde Forpagteren nogle Spanddage aarlig.

Byraadet tiltraadte Udvalgenes Indstillinger.
(Se Mødet den 20de November.)

470 — 1901. Efter Indstilling af Udvalget for Byens

Udvidelse og Bebyggelse vedtoges det at benævne den ny Gade paa Ormslevs Toft mellem Spritfabrikken og Bryggeriet: »Otto Rudsgade«.

3 — 1902. Efter Indstilling af vedkommende Udvalg meddeltes der Efterbevilling paa Overskridelser af nedennævnte Konti i Regnskabet for 1901:

Indtægts Konto: VII;

Udgifts Konto: III, VIII og IX.

(Se Regnskabet bag i Bogen).

22 ^s — 1902. Byraadet godkendte en med Murermester *J. P. Adolphsen* oprettet Købekontrakt angaaende en Byggegrund ved Odensegades søndre Side, stor 760 □-Alen à 9 Kr.

Indenrigsministeriet har senere under 12te Maj meddelt Approbation paa dette Salg.

33 — 1902. Partikulier *J. M. Ziegler* havde under 13de Januar andraget Byraadet *dels* om Approbation paa en ny 25 Alen bred Gade i nord-sydlig Retning over hans Toft paa et medfulgt Rids betegnet H—I, *dels* om Tilladelse til at udvide en tidligere med 20 Alens Bredde approberet Gade F—G til 25 Alen og *endelig* om, at de sydligste 100 Alen af denne Gade fra Niels Juelsgade for hans Regning maatte blive anlagt ved Kommunens Foranstaltning.

Som det fremgaar af den i Forhdl. 1899, Side 95, refererede Sag Nr. 430 — 1898 om Approbation af en Gadeplan for den Nord for Zieglers Toft beliggende Lod »Skovvangen«, Matr.-Nr. 61 a, var denne Plan baseret paa den Forudsætning, at Gaden over Zieglers Toft i Forlængelse af Kirkegaardsvejen (»Tordenskjoldsgade«) anlagdes helt op til »Skovvangen«s sydlige Skel med 30 Alens Bredde, hvilken Forudsætning Hr. Ziegler imidlertid havde nægtet at anerkende. Man besluttede derfor nu ved Forhandling med Andrageren at søge dette Spørgsmaal ordnet samtidig med det nu foreliggende Andragende, og det overdroges Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse at foretage det i saa Henseende fornødne. — Som Resultat af Udvalgets For-

handlingener med Hr. Ziegler forelaa nu følgende af denne under G. D. afgivne Erklæring:

»I Henhold til den stedfundne Konference med det ærede Udvalg med Hensyn til min Skrivelse til Byraadet af 13de Januar d. A. angaaende Approbation paa Gaden E—G paa min Toft m. m., skal jeg herved tillade mig at erklære, at saafremt Byraadet vil approbere Anlægget af Gaden F—G med 25 Alens Bredde og Gaden H—I med samme Bredde og give mig Tilladelse til at bebygge 100 Alen af Gaden F—G og de to Parceller paa Hjørnet af Gaden H—I og Niels Juelsgade, er jeg villig til at anlægge Forlængelsen af Tordenskjoldsgaden i hele Strækningen fra min Villa til Skovvangsselskabets Jorder, inden jeg bebygger mere af Gaderne F—G og H—I end ovenfor angivet, medens jeg selvfølgelig iøvrigt forbeholder mig at kunne bebygge de andre Gader paa min Toft efter de givne Approbationer.«

Efter Udvalgets Forslag vedtog Byraadet at tiltræde de i Erklæringen fremsatte Vilkaar og at betragte Kommunens Mellemværende med Hr. Ziegler vedrørende Gadeplanens Approbation som endelig afgjort herved. I Henhold hertil blev der under 26de d. M. tilskrevet Hr. Ziegler saaledes:

»I behagelig Skrivelse af 13de Januar d. A. har De andraget om,
at en over Deres Ejendom, Matr.-Nr. 61 b, fra Niels Juelsgade i nordlig Retning projekteret 25 Alen bred Gade, som paa et fremsendt Rids er betegnet ved 2 røde Linier og mærket H—I, approberes,
at der gives Dem Tilladelse til at udvide en paa Ridset afsat tidligere approberet Gade F—G med 5 Alen imod Vest, og
at Anlægget af denne Gade i en Længde af 100 Alen imod Nord fra Niels Juelsgade at regne og paa

samme Maade som denne Gade maa blive iværksat for Deres Regning ved Kommunens Foranstaltning.

I denne Anledning undlader man ikke at meddele, at Byraadet efter Modtagelsen af Deres Skrivelse af 16de d. M. har bevilget det ansøgte under Forbehold af, at De hos Justitsministeriet erhverver den fornødne Dispensation fra Bygningsvedtægtens § 2 med Hensyn til de Gader, der have en ringere Bredde end 30 Alen, idet man derhos forandrer sit i tidligere Skrivelser af 20de September 1896 og 10de April 1899 for Approbation paa Planen for Bebyggelsen af deres Jorder udtalte Vilkaar om Tordenskjoldsgades Forlængelse saaledes, at Forlængelsen af sidstnævnte Gade fra Deres Villa mod Nord indtil Skovvangsselskabets Jorder vil være at anlægge af Dem, inden de bebygger mere end de sydligste 100 Alen af den ovennævnte paa Ridset med F—G betegnede Gade samt de to Parceller paa Hjørnet af Niels Juelsgade og foran nævnte Gade H—I, til hvilken Ordning de i fornævnte Skrivelse af 16de d. M. har erklæret Dem villig.«

89 — 1902. Et Andragende fra Typograf *Carl Heinrich Fey* om dansk Indfødsret vedtog man at forsyne med Byraadets Anbefaling paa sædvanlig Maade

140 — 1902. I Mødet den 3die d. M. blev det vedtaget i Anledning af en paatænkt Flytning af Hedeselskabets Hovedkontor herfra til Viborg at tilskrive Selskabets Bestyrelse og Repræsentantskab saaledes:

»Af Meddelelser i Bladene har Byraadet set, at der er Spørgsmaal om at flytte Hedeselskabets Hovedkontor fra Aarhus til Viborg.

I denne Anledning har Byraadet ønsket at udtale for den ærede Bestyrelse og Repræsentantskab, at under Hensyn til, at Selskabet er stiftet her i Aarhus og siden sin Oprettelse i 1866 har haft sit Hovedkontor her, hvor den Mand, som var Aanden i Selskabets

Stiftelse og mange Aars Ledelse, tilbragte sit Livs betydningsfuldeste Aar, hvorfor ogsaa Mindesmærket om ham har fundet Plads her i Byen, samt under Hensyn til, at man her har betragtet det som en Ære, at dette Selskab, som har et for vort Fædreland saa betydningsfuldt Formaal, har sit Sæde her i Aarhus, — vilde saavel Byraadet som Byens Befolkning i det Hele med Beklagelse se, at Selskabets Hovedsæde flyttedes her fra, og man vilde sætte Pris paa, om denne Flytning ikke maatte blive iværksat.«

Fra Bestyrelsen og Repræsentantskabet var der derefter modtaget følgende Svarskrivelse af 8de d. M.:

»Foranlediget af Aarhus Byraads Skrivelse af 5te ds. til Bestyrelsen og Repræsentantskabet for det danske Hedeselskab, skal Bestyrelsen straks over for det ærede Byraad fremhæve, at Hedeselskabet stedse har følt sig tilfreds med Aarhus som Domicil og med Paaskønnelse har set de mange Beviser paa Tilslutning til Oprettelse af Dalgas-Monumentet, der nu tilhører Aarhus By og er betroet til Byraadets Omsorg.

Der har — ikke fordi man var misfornøjet med Aarhus — men af Hensyn til det for Plantningsvirksomheden paa Hederne heldige i at rykke disse nærmere, oftere været Planer oppe om at forlægge Hovedkontoret til Viborg eller til Herning. Og naar der i Byraadets Skrivelse er henpeget paa Selskabets Stiftelse i 1866 i Aarhus, skal man tillade sig at erindre om, at det — som ogsaa af Dalgas i hans Biografi »Familien Dalgas« er fremhævet — var i Viborg, at Planerne for Selskabets Stiftelse bleve lagte adskillige Aar tidligere, ligesom det ogsaa var i denne By, Kontorvirksomheden fra først af begrundedes.

Man har derhos stedse ønsket, at Selskabet skulde eje sin egen Ejendom.

At en eventuel Flytning til Viborg nu er kommen under Drøftelse, er begrundet i et Tilbud paa favorable

Betingelser af en Bygning, der baade frembyder hel-
dige Rumforhold for Kontorerne og Arkivsagerne og
en Sal, der er egnet til Foredragslokale og til Mu-
seumsgenstandes Opstilling, medens Rummene i den
for Tiden i Aarhus lejede Etage ere meget ind-
skrænkede.

Bestyrelsen og Repræsentantskabet vil imidlertid
paa det omhyggeligste overveje Byraadets velvillige
Skrivelse.*

144 — 1902. Efter Indstilling af Brolægningsudvalget
meddeltes der Tillægsbevilling for et Beløb af indtil 700
Kr. til Anbringelse af Kant- og Rendesten i Frederiks Allés
østre Side paa Strækningen mellem Ole Rømersgade og
Dannebrogsgade paa Betingelse af, at Grundejerne langs
den paagældende Strækning for egen Regning lade For-
tovet belægge med Tjærebeton.

154 — 1902. Efter at Formanden paa Byraadets Vegne
havde bevilget Politibetjent *Kyed* til Massagebehandling et
Beløb af 25 Kr., blev der i Henhold til en Erklæring fra
Læge *A. H. Winge* med paategnet Anbefaling af Stadslægen
i Mødet den 13de f. M. bevilget yderligere 25 Kr. til fortsat
Massagebehandling, idet man dog henstillede, at Behandlingen
ydedes Betjenten af en *privat* Massør. I Mødet den 3die
d. M. forelaa derefter en ny Erklæring fra Stadslægen,
hvori det tilraadedes at udstrække Behandlingen, der i det
foreliggende Tilfælde maatte udføres som Lægespecialist-
behandling, endnu til 6 Uger, hvortil vilde medgaa et Be-
løb af 75 Kr. — Byraadet fandt imidlertid ikke Anledning
til at bevilge mere end de allerede medgaaede 50 Kr.,
hvilket blev meddelt Politibetjenten. — I denne Anledning
havde Læge *Winge* under 9de d. M. tilskrevet Byraadet
saaledes:

»I Anledning af Byraadets Skrivelse af 8de April
til Politibetjent *Kyed*, som for Tiden er under min
Behandling for en meget alvorlig Skulderledslidelse

tillader jeg mig at forespørge, om denne Skrivelse er at forstaa saaledes, at der kun er bevilget ham Behandling i 14 Dage (fra 13de Februar 1902) og senere Behandling for 25 Kr.

I saa Tilfælde vil jeg gjerne vide, hvem der skal betale den Maanedes Behandling, som jeg nu senere har ydet ham paa forventet Efterbevilling.

Eventuelt om Byraadet ønsker eller i det hele taget vil tillade, at jeg behandler Politibetjenten gratis, til han er kommet sig, eller om det ønsker ham underkastet anden Behandling. Det drejer sig nemlig om en meget alvorlig Lidelse, for hvilken jeg ikke ved nogen anden Behandling end Massage. Helbredelsen er stadig skredet fremad, men muligvis vil der endnu gaa lang Tid, inden han er fuldstændig rask.

Kyed har meddelt mig, at han ifølge sin Stilling har fri Lægehjælp, og derfor ikke selv skal betale Lægehjælpen.«

Byraadet vedtog ikke at bevilge yderligere til Betjentens Massagebehandling og at meddele Læge Winge, at det beroede paa en Misforstaaelse, naar Kyed havde udtalt for ham, at han ifølge sin Stilling havde Adgang til Lægebehandling for Kommunens Regning ogsaa i et Tilfælde som det foreliggende, idet Politibetjentene kun have fri Lægehjælp, for saa vidt denne kan ydes dem af Politilægen, og at yderligere Lægehjælp særlig maa bevilges af Byraadet for hver Gang.

(Se Mødet den 21de August).

155 — 1902. Efter Forslag af Bestyreren for Jyllands Handelsakademi blev Kommunens halve Fripladser i samme for Halvaaret Maj—November tildelte:

<i>Sofie Petersen</i> ,	Datter af	Modelsnedker P.,
<i>Marie Nielsen</i> ,	—	» Depotarbejder N.,
<i>Ida Sørensen</i> .	—	» Stabssergent S.

156 — 1902. Et Andragende fra Arbejdernes Fælles-

organisation om Tilladelse til at afholde Fest i »Vennelyst«
den 1ste Maj d. A. bevilgedes paa de sædvanlige Vilkaar.

157 — 1902. Efter Indstilling af Brolægningsudvalget
blev i Henhold til afholdt Licitation de i Aaret 1902—03
forefaldende Arbejder og Leverancer vedrørende Brolæg-
ningsvæsenet overdraget efternævnte:

Brolægningsarbejderne: *J. E. & S. C. Johansen.*

Murerarbejder: *Marcus Thomsen.*

Smedearbejder: *M. Madsen.*

Kloakarbejder; 4" og 6" Ledninger: *R. Rasmussen.*

— (det øvrige): *R. Jensen & P. Mølgaard.*

Kørselsarbejdet; Fliser og Kantsten: *P. Isaksen.*

— Fliser, gl. Brosten: *Jens Andersen.*

— enkelte Læs: *Anders Holm.*

— Vandvogn: *Martin Jensen.*

— alt øvrigt: *N. P. Sørensen.*

Jernstøberarbejdet: *Edv. Nielsen.*

Tjærebetonarbejder: Deles mellem *H. Tommesen & Co.* og
J. Sørensen & Co.

Levering af Cement: *A. P. M. Qvist*, ev. *L. Hammerich.*

— » glasserede Rør: *L. Hammerich.*

— » Cementrør: *A. Thomsen.*

158 — 1902. Efter Indstilling af Stadslægen bevilgedes
der Politibetjent Nr. 47, *Jørgensen*, én Maanedes Behandling
paa Kommunehospitalet for Neuralgi.

Møde den 23de April 1902.

84 — 1902. Efter at Indenrigsministeriet som under
Mødet den 13de Februar nævnt havde meddelt Samtykke
til Optagelsen af et nyt Kommunelaan paa 3,500,000 Kr.,
tiltraadte Byraadet i Mødet den 13de Marts følgende Ind-
stilling fra Budgetudvalget af 11te s. M.: